HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a zecea extinsă)

12 mai 2021 *

„Drept instituțional – Inițiativă cetățenească europeană – Schimburi comerciale cu teritorii aflate sub ocupație militară – Refuz de înregistrare – Lipsă vădită de competență a Comisiei – Articolul 4 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 211/2011 – Politica comercială comună – Articolul 207 TFUE – Politica externă și de securitate comună – Articolul 215 TFUE – Obligația de motivare – Articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 211/2011”

În cauza T-789/19,

Tom Moerenhout, cu domiciliul în Humbeek (Belgia), și ceilalți reclamanți ale căror nume figurează în anexă [1], reprezentați de G. Devers, avocat,

reclamanți,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de I. Martínez del Peral și S. Delaude, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE prin care se solicită anularea Deciziei (UE) 2019/1567 a Comisiei din 4 septembrie 2019 cu privire la propunerea de inițiativă cetățenească intitulată „Asigurarea conformității politicii comerciale comune cu tratatele UE și respectarea dreptului internațional” (JO 2019, L 241, p. 12),

TRIBUNALUL (Camera a zecea extinsă),

compus din domnii S. Papasavvas, președinte, A. Kornezov, E. Buttigieg, doamna K. Kowalik-Bańczyk (raportoare) și domnul G. Hesse, judecători,

grefier: doamna M. Marescaux, administratoare,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 14 ianuarie 2021,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: franceza.

1 Lista celorlalți reclamanți este anexată doar la versiunea notificată părților.

Hotărâre

Istoricul litigiului

1 Reclamanții, domnul Tom Moerenhout și alți șase cetățeni ale căror nume figurează în anexă, se află la originea propunerii de inițiativă cetățenească europeană intitulată „Asigurarea conformității politicii comerciale comune cu tratatele UE și respectarea dreptului internațional” (denumită în continuare „propunerea de ICE”), care a fost transmisă Comisiei Europene la 5 iulie 2019 în vederea înregistrării în temeiul articolului 4 din Regulamentul (UE) nr. 211/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 privind inițiativa cetățenească (JO 2011, L 65, p. 1).

2 Propunerea de ICE avea ca obiect:

„Reglementarea tranzacțiilor comerciale cu entități ale ocupantului care își au sediul sau care își desfășoară activitatea în teritoriile ocupate prin interzicerea intrării pe piața UE a produselor originare din respectivele teritorii.”

3 Potrivit propunerii de ICE, obiectivul acesteia era:

„În calitate de gardian al tratatelor, Comisia trebuie să asigure coerența politicii Uniunii și respectarea drepturilor fundamentale și a dreptului internațional în toate domeniile dreptului UE, inclusiv în domeniul PCC. Aceasta trebuie să propună acte juridice pentru a împiedica entitățile juridice din UE să importe produse care provin din așezări ilegale de pe teritoriile ocupate și să exporte produse către astfel de teritorii, pentru a menține integritatea pieței interne și pentru a nu ajuta sau a nu sprijini menținerea unor astfel de situații ilegale.”

4 În continuare, sub titlul „dispoziții relevante ale tratatelor și ale dreptului internațional”, reclamanții au citat articolul 2, articolul 3 alineatul (5), articolul 6 alineatul (3) și articolul 21 TUE, precum și articolul 2 alineatul (1), articolele 3 și 205 și articolul 207 alineatele (1) și (2) TFUE. Reclamanții au făcut trimitere de asemenea la Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, la Regulamentul (CE) nr. 2368/2002 al Consiliului din 20 decembrie 2002 de punere în aplicare a sistemului de certificare pentru Procesul Kimberley privind comerțul internațional cu diamante brute (JO 2002, L 358, p. 28, Ediție specială, 18/vol. 1, p. 234), la Regulamentul (UE) 2019/125 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 ianuarie 2019 privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (JO 2019, L 30, p. 1), la Hotărârea din 30 iulie 1996, Bosphorus (C-84/95, EU:C:1996:312), și la Hotărârea din 25 februarie 2010, Brita (C-386/08, EU:C:2010:91), precum și la anumite dispoziții și izvoare ale dreptului internațional, printre care în special rezoluții ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite și avize ale Curții Internaționale de Justiție.

5 Prin Decizia (UE) 2019/1567 a Comisiei din 4 septembrie 2019 cu privire la propunerea de inițiativă cetățenească intitulată „Asigurarea conformității politicii comerciale comune cu tratatele UE și respectarea dreptului internațional” (JO 2019, L 241, p. 12, denumită în continuare „decizia atacată”), Comisia a refuzat înregistrarea propunerii de ICE.

6 În considerentele (5)-(7) ale deciziei atacate, Comisia a motivat acest refuz după cum urmează:

„(5) Un act juridic care să stabilească obiectul propunerii de [ICE] ar putea fi adoptat numai în temeiul articolului 215 […] TFUE.

(6) Cu toate acestea, o condiție prealabilă pentru adoptarea unui act juridic în temeiul articolului 215 […] TFUE este adoptarea unei decizii în conformitate cu titlul V capitolul 2 din Tratatul [UE], care prevede întreruperea sau reducerea totală sau parțială a relațiilor economice și financiare cu țara

terță în cauză. Nu este de competența Comisiei să prezinte propuneri de decizie în acest sens. În lipsa unei decizii corespunzătoare adoptate în conformitate cu titlul V capitolul 2 din Tratatul [UE], Comisia nu are competența de a prezenta o propunere de act legislativ care urmează să fie adoptat în temeiul articolului 215 […] TFUE.

(7) Din aceste motive, propunerea de [ICE] se află în mod vădit în afara sferei de competență a Comisiei în ceea ce privește prezentarea unei propuneri de act juridic al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor, astfel cum se prevede la articolul 4 alineatul (2) litera (b) coroborat cu articolul 2 punctul 1 din [Regulamentul nr. 211/2011]."

Procedura și concluziile părților

7 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 14 noiembrie 2019, reclamanții au introdus prezenta acțiune.

8 Comisia a depus memoriul în apărare la 30 ianuarie 2020.

9 Reclamanții au depus replica la 20 aprilie 2020.

10 Comisia a depus duplica la 9 iulie 2020.

11 La propunerea Camerei a zecea, Tribunalul a decis, în temeiul articolului 28 din Regulamentul de procedură, trimiterea cauzei în fața unui complet de judecată extins.

12 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 14 ianuarie 2021.

13 Reclamanții solicită Tribunalului:

– anularea deciziei atacate;

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

14 Comisia solicită Tribunalului:

– respingerea acțiunii;

– obligarea reclamanților la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

15 În susținerea acțiunii, reclamanții invocă patru motive. Primul motiv este întemeiat pe o încălcare a articolului 41 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale, precum și a articolului 4 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 211/2011, întrucât Comisia ar fi denaturat propunerea de ICE prin faptul că nu a luat în considerare adevărata sa finalitate, care avea legătură cu o măsură în materia politicii comerciale comune. Al doilea motiv este întemeiat pe o încălcare a articolului 4 alineatul (3) al doilea paragraf din acest regulament, întrucât Comisia nu și-ar fi îndeplinit obligația de motivare a deciziei atacate. Al treilea motiv este întemeiat pe o încălcare a articolului 4 alineatul (2) litera (b) din regulamentul menționat, întrucât Comisia ar fi considerat în mod eronat că acțiunea dorită în propunerea de ICE putea fi adoptată numai în temeiul articolului 215 TFUE. Al patrulea motiv este

întemeiat pe o încălcare a articolului 4 alineatul (2) litera (b) din același regulament, întrucât Comisia nu ar fi luat în considerare alte temeiuri juridice cu care ar fi asociată în mod vădit propunerea de ICE.

16 Tribunalul consideră oportun să examineze de la bun început al doilea motiv, întemeiat pe insuficiența motivării deciziei atacate.

17 În cadrul acestui motiv, reclamanții formulează în esență trei critici privind motivarea deciziei atacate.

18 În primul rând, Comisia ar fi omis să explice motivul pentru care a considerat că articolul 207 alineatul (2) TFUE nu constituia un temei juridic adecvat pentru acțiunea dorită în propunerea de ICE, în pofida indicării exprese a acestei dispoziții, precum și a Regulamentului 2019/125 în propunerea menționată. Astfel, reclamanții consideră că din propunerea de ICE reieșea că aceasta avea în vedere o măsură care intră în domeniul politicii comerciale comune.

19 În al doilea rând, dat fiind că Comisia a apreciat că numai articolul 215 TFUE, referitor la măsurile adoptate în materie de politică externă și de securitate comună (PESC), putea constitui un temei juridic adecvat pentru propunerea de ICE, aceasta ar fi trebuit să explice motivele pentru care a considerat că obiectivul preponderent al propunerii menționate era mai degrabă o măsură în domeniul PESC decât o măsură referitoare la politica comercială comună.

20 În al treilea rând, Comisia nu ar fi făcut distincție între cele două alineate ale articolului 215 TFUE. Or, trimiterea globală la acest articol ca temei juridic pentru măsura vizată de propunerea de ICE nu ar permite să se cunoască motivul pentru care interdicția avută în vedere de propunerea menționată ar trebui să intre mai degrabă în domeniul unor măsuri restrictive împotriva unor țări [în temeiul alineatului (1) al articolului menționat] decât în domeniul unor măsuri restrictive împotriva unor persoane [în temeiul alineatului (2) al aceluiași articol].

21 Comisia contestă argumentația reclamanților, susținând în esență că decizia atacată este suficient motivată.

22 În această privință, trebuie să se arate că, referitor la procesul de înregistrare a unei propuneri de inițiativă cetățenească în temeiul articolului 4 din Regulamentul nr. 211/2011, este de competența Comisiei să analizeze dacă o asemenea propunere îndeplinește condițiile de înregistrare prevăzute la alineatul (2) litera (b) al acestui articol.

23 În special, printre condițiile respective, articolul 4 alineatul (2) litera (b), din Regulamentul nr. 211/2011 prevede că o propunere de inițiativă cetățenească este înregistrată de Comisie cu condiția ca aceasta „[să] nu se afl[e] vădit în afara sferei de competență a Comisiei în ceea ce privește prezentarea unei propuneri de act juridic al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor”. Numai în cazul în care o propunere de inițiativă cetățenească se află, având în vedere obiectul și obiectivele sale, astfel cum ele rezultă din informațiile obligatorii și, dacă este cazul, suplimentare care au fost furnizate de organizatori în conformitate cu anexa II la acest regulament, în mod vădit în afara sferei de competență a Comisiei în ceea ce privește prezentarea unei propuneri de act juridic al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor, Comisia este abilitată să refuze, în temeiul acestei dispoziții, înregistrarea propunerii respective de inițiativă cetățenească (Hotărârea din 12 septembrie 2017, Anagnostakis/Comisia, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punctul 50, și Hotărârea din 7 martie 2019, Izsák și Dabis/Comisia, C-420/16 P, EU:C:2019:177, punctul 54).

24 Potrivit articolului 4 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 211/2011, în cazul în care refuză înregistrarea unei propuneri de inițiativă cetățenească, Comisia informează organizatorii cu privire la motivele refuzului.

25 Potrivit jurisprudenței, faptul că o propunere de inițiativă cetățenească nu este înregistrată este de natură să afecteze însăși efectivitatea dreptului cetățenilor de a prezenta o inițiativă cetățenească, consacrat la articolul 24 primul paragraf TFUE. În consecință, o astfel de decizie trebuie să evidențieze în mod clar motivele care justifică refuzul respectiv (a se vedea Hotărârea din 3 februarie 2017, Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe/Comisia, T-646/13, EU:T:2017:59, punctul 17 și jurisprudența citată).

26 Astfel, cetățeanului care a prezentat o propunere de inițiativă cetățenească trebuie să i se dea posibilitatea să înțeleagă motivele pentru care aceasta nu este înregistrată de Comisie, astfel încât revine Comisiei, sesizată cu o asemenea propunere, sarcina de a o aprecia, dar și de a motiva decizia de refuz ținând seama de efectul ei asupra exercitării efective a dreptului consacrat de tratat. Aceasta rezultă din însăși natura dreptului respectiv, prin care, după cum se subliniază în considerentul (1) al Regulamentului nr. 211/2011, se urmărește consolidarea cetățeniei europene și îmbunătățirea funcționării democratice a Uniunii printr-o participare a cetățenilor la viața democratică a Uniunii (a se vedea Hotărârea din 3 februarie 2017, Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe/Comisia, T-646/13, EU:T:2017:59, punctul 18 și jurisprudența citată).

27 Realizarea obiectivelor amintite în considerentul (2) al Regulamentului nr. 211/2011, care constau în încurajarea participării cetățenilor la viața democratică și la mărirea accesibilității Uniunii, ar fi grav compromisă în lipsa unei motivări complete în decizia de refuz (Hotărârea din 3 februarie 2017, Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe/Comisia, T-646/13, EU:T:2017:59, punctul 29).

28 Obligația de a informa organizatorii cu privire la motivele refuzului de a înregistra propunerea de ICE a acestora, astfel cum se prevede la articolul 4 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 211/2011, constituie expresia specifică, în ceea ce privește ICE, a obligației de motivare a actelor juridice, prevăzută la articolul 296 TFUE (Hotărârea din 12 septembrie 2017, Anagnostakis/Comisia, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punctul 28).

29 Potrivit unei jurisprudențe constante, motivarea impusă de această din urmă dispoziție trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției care a emis actul, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de justificările măsurii luate, iar instanței competente să își exercite controlul. Cerința motivării trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul actului, de natura motivelor invocate și de interesul de a primi explicații pe care îl pot avea destinatarii sau alte persoane vizate în mod direct și individual de actul respectiv. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, având în vedere că problema dacă motivarea unui act respectă cerințele impuse la articolul 296 TFUE trebuie să fie apreciată nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă (Hotărârea din 2 aprilie 1998, Comisia/Sytraval și Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, punctul 63; a se vedea de asemenea Hotărârea din 1 iulie 2008, Chronopost și La Poste/UFEX și alții, C-341/06 P și C-342/06 P, EU:C:2008:375, punctul 88 și jurisprudența citată).

30 Astfel, chiar dacă este adevărat că, în motivarea deciziilor pe care le adoptă, instituțiile nu sunt obligate să se pronunțe cu privire la toate elementele și argumentele pe care persoanele interesate le invocă în fața lor în cursul unei proceduri administrative, nu este mai puțin adevărat că instituțiile trebuie să prezinte faptele și considerațiile juridice care au o importanță esențială în economia deciziilor acestora (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 iulie 2008, Bertelsmann și Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, punctul 169, și Hotărârea din 6 septembrie 2012, Storck/OAPI, C-96/11 P, nepublicată, EU:C:2012:537, punctul 21).

31 În lumina acestor principii trebuie să se examineze dacă, în decizia atacată, Comisia a furnizat o motivare suficientă.

32 În speță, astfel cum s-a amintit la punctul 6 de mai sus, Comisia a constatat în decizia atacată că un act juridic care să stabilească obiectul propunerii de ICE ar putea fi adoptat numai în temeiul articolului 215 TFUE [considerentul (5)] și că nu avea competența de a prezenta, pe acest temei, o propunere de act juridic [considerentul (6)]. Comisia a explicat că, din aceste motive, propunerea de ICE nu intra în mod vădit în sfera sa de competență, în sensul articolului 4 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 211/2011 coroborat cu articolul 2 punctul 1 din regulamentul menționat [considerentul (7)].

33 Reiese astfel din motivarea care figurează în decizia atacată că Comisia și-a întemeiat refuzul pe un motiv întemeiat în esență pe faptul că nu avea competența să prezinte o propunere de act juridic care să poată să răspundă la obiectul propunerii de ICE, singurul temei juridic aplicabil fiind, potrivit Comisiei, articolul 215 TFUE.

34 Cu toate acestea, trebuie să se constate că, astfel cum susțin reclamanții, decizia atacată nu precizează motivele pentru care Comisia a considerat că numai un act adoptat în temeiul articolului 215 TFUE putea să răspundă la obiectivul propunerii de ICE. În plus, chiar dacă reiese implicit din termenii deciziei atacate că Comisia a apreciat că celelalte dispoziții invocate de reclamanți în propunerea lor de ICE, în special articolul 207 TFUE, nu puteau constitui un temei juridic adecvat pentru măsura vizată de propunerea de ICE, Comisia nu a explicat raționamentul său nici în această privință.

35 Astfel, caracterul suficient al unei asemenea motivări cuprinse în decizia atacată trebuie să fie apreciat în raport cu următoarele considerații.

36 În primul rând, decizia atacată era întemeiată pe lipsa vădită de competență a Comisiei de a prezenta o propunere de act juridic care să poată să răspundă la obiectul și la obiectivul propunerii de ICE. Această lipsă vădită de competență se explica prin faptul că Comisia a considerat că acțiunea propusă intra exclusiv în domeniul PESC.

37 Prin urmare, aprecierea efectuată de Comisie cu privire la obiectul și la obiectivele propunerii de ICE în conformitate cu jurisprudența citată la punctul 23 de mai sus și, în consecință, cu privire la temeiul juridic aplicabil avea o importanță esențială în economia deciziei atacate, în sensul jurisprudenței amintite la punctul 30 de mai sus. Rezultă că, în mod contrar argumentelor Comisiei, aceasta trebuia să furnizeze în decizia atacată o explicație referitoare la analiza sa privind temeiul juridic adecvat.

38 Or, este evident că motivarea furnizată de Comisie în decizia atacată, care se limitează în esență la invocarea articolului 215 TFUE ca fiind singurul temei juridic posibil al unui act care permite să se răspundă la obiectul propunerii de ICE, nu permite să se înțeleagă raționamentul referitor la alegerea acestui temei juridic. Menționarea, în considerentul (6) al deciziei atacate, a lipsei competenței Comisiei pentru adoptarea unei „decizii […] care prevede întreruperea sau reducerea totală sau parțială a relațiilor economice și financiare cu țara terță în cauză”, ce reia formularea articolului 215 alineatul (1) TFUE, nu susține în niciun caz această apreciere. Astfel, trebuie să se observe că Comisia nu a explicat motivul pentru care a considerat că măsura vizată de propunerea de ICE trebuia să fie încadrată în mod necesar și numai în sensul că avea în vedere un act care prevede întreruperea sau restrângerea relațiilor comerciale cu una sau mai multe țări terțe, în sensul articolului 215 alineatul (1) TFUE.

39 În al doilea rând, conținutul propunerii de ICE constituie un element de context pertinent, în sensul jurisprudenței citate la punctul 29 de mai sus, pentru a se aprecia caracterul suficient al motivării deciziei atacate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 septembrie 2017, Anagnostakis/Comisia, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punctele 29 și 36-39).

40 În speță, în propunerea de ICE, reclamanții au făcut referire în mod explicit și în mai multe rânduri la politica comercială comună, precum și la unele dispoziții referitoare la acest domeniu.

41 Astfel, pe de o parte, reclamanții au indicat, în secțiunea propunerii de ICE referitoare la obiectivul său, că Comisia trebuia să asigure „coerența politicii Uniunii și respectarea drepturilor fundamentale și a dreptului internațional în toate domeniile dreptului UE, inclusiv în domeniul PCC” (punctul 3 de mai sus), iar în secțiunea referitoare la obiectul propunerii menționate, adoptarea unei măsuri pentru „reglementarea tranzacțiilor comerciale” cu teritoriile aflate sub ocupație (punctul 2 de mai sus).

42 Pe de altă parte, în secțiunea „Dispozițiile relevante ale tratatelor și ale dreptului internațional” din propunerea de ICE, reclamanții au citat numeroase dispoziții referitoare la politica comercială comună (punctul 4 de mai sus). În special, reclamanții au menționat articolul 207 alineatele (1) și (2) TFUE, care prevede printre altele că măsurile ce definesc cadrul în care este pusă în aplicare politica comercială a Uniunii sunt adoptate de Parlamentul European și de Consiliu, hotărând prin regulamente în conformitate cu procedura legislativă ordinară, precum și articolul 3 TFUE, din care reiese că politica comercială comună este un domeniu de competență exclusivă a Uniunii. Pe de altă parte, reclamanții au menționat două regulamente adoptate în materie de politică comercială comună, ce reglementează schimbul anumitor tipuri de produse provenite din țări terțe, condiționându-l în special de un sistem de autorizare, precum și două hotărâri ale Curții referitoare la aplicarea unor acte ale Uniunii care intră în acest domeniu.

43 În consecință, din informațiile cuprinse în propunerea de ICE reieșea că reclamanții doreau ca Comisia să prezinte o propunere de act de politică comercială comună în temeiul articolului 207 TFUE.

44 Comisia arată în mod întemeiat că nu avea obligația să evoce în decizia atacată lipsa de relevanță a fiecăreia dintre dispozițiile și pretinsele izvoare de drept menționate de reclamanți în propunerea de ICE.

45 Cu toate acestea, având în vedere trimiterile explicite și repetate la politica comercială comună în propunerea de ICE și în special la articolul 207 TFUE, în speță, Comisiei îi revenea sarcina de a explica motivele care au determinat-o să concluzioneze, în mod implicit, că măsura vizată de propunerea de ICE, având în vedere obiectul său și obiectivul său, nu intra în acest domeniu și, prin urmare, nu putea fi adoptată în temeiul articolului 207 TFUE. Or, decizia atacată nu cuprinde nicio motivare în această privință.

46 În plus, în măsura în care decizia atacată a fost întemeiată în esență pe considerația că propunerea de ICE nu intra în mod vădit în sfera de competență a Comisiei, aprecierea potrivit căreia propunerea menționată nu putea fi asociată cu politica comercială comună are o importanță esențială în economia deciziei atacate. Astfel, spre deosebire de PESC, politica comercială comună este un domeniu în care Comisia are competența să formuleze o propunere de act al Uniunii în temeiul articolului 207 TFUE.

47 În al treilea rând, caracterul suficient sau nu al motivării deciziei atacate trebuie să fie apreciat și în raport cu obiectivele articolului 11 alineatul (4) TUE, ale articolului 24 primul paragraf TFUE și ale Regulamentului nr. 211/2011, care constau în încurajarea participării cetățenilor la viața democratică și în mărirea accesibilității Uniunii. Astfel cum s-a amintit la punctele 25-27 de mai sus, având în vedere aceste obiective, Comisia trebuie să evidențieze în mod clar motivele care justifică refuzul de a înregistra o propunere de inițiativă cetățenească.

48 Or, în lipsa unei motivări complete, introducerea eventuală a unei noi propuneri de ICE care să țină seama de obiecțiile Comisiei cu privire la admisibilitatea propunerii ar fi grav compromisă, la fel ca realizarea obiectivelor amintite în considerentul (2) al Regulamentului nr. 211/2011, care constau în încurajarea participării cetățenilor la viața democratică și în mărirea accesibilității Uniunii (Hotărârea din 3 februarie 2017, Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe/Comisia, T-646/13, EU:T:2017:59, punctul 29). Astfel, doar prin expunerea în mod adecvat a motivelor care au determinat-o să considere că măsura vizată de propunerea de ICE intra exclusiv în domeniul PESC și

nu era asociată cu politica comercială comună, Comisia s-ar fi conformat obiectivului de a se încuraja participarea cetățenilor la viața democratică, în conformitate cu articolul 11 alineatul (4) TUE și cu articolul 24 primul paragraf TFUE, precum și cu obiectivele Regulamentului nr. 211/2011.

49 Având în vedere considerațiile care precedă și fără a fi necesar să se examineze aspectul dacă, de asemenea, Comisia ar fi trebuit să precizeze în decizia atacată care alineat al articolului 215 TFUE se aplica măsurii vizate de propunerea de ICE, trebuie să se concluzioneze că decizia atacată nu conține suficiente elemente care să permită reclamanților să aibă cunoștință de justificările refuzului de înregistrare a propunerii de ICE, iar Tribunalului să își exercite controlul asupra legalității acestui refuz. În consecință, această decizie nu îndeplinește obligația de motivare care decurge din articolul 296 TFUE și din articolul 4 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 211/2011.

50 Prin urmare, trebuie să se admită al doilea motiv și să se anuleze decizia atacată, fără a fi necesară examinarea celorlalte motive invocate de reclamanți.

Cu privire la cheltuielile de judecată

51 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor reclamanților.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a zecea extinsă)

declară și hotărăște:

1) Anulează Decizia (UE) 2019/1567 a Comisiei din 4 septembrie 2019 cu privire la propunerea de inițiativă cetățenească intitulată „Asigurarea conformității politicii comerciale comune cu tratatele UE și respectarea dreptului internațional”.

2) Obligă Comisia Europeană la plata cheltuielilor de judecată.

Papasavvas Kornezov Buttigieg

Kowalik-Bańczyk Hesse

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 12 mai 2021.

Semnături